

Î N C H E I E R E

18 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Clima, Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan, Ion Corolevschi

examinând cererea de revizuire depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Bălți-Gaz”, în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu răspundere limitată „Marr Sugar Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea pe acțiuni „Glodeni Zahăr”, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2013, prin care a fost respins recursul declarat de către Societatea cu răspundere limitată „Bălți-Gaz” și menținută încheierea Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2013, prin care a fost respins demersul repetat al Societății cu răspundere limitată „Bălți-Gaz” privind transmiterea în posesie a bunurilor grevate cu garanții,

c o n s t a t ă:

La 16 iunie 2009, SRL „Marr Sugar Moldova” a depus o cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de SA „Glodeni Zahăr”, invocând drept temei faptul că în rezultatul relațiilor economice dintre agenții economici, SA „Glodeni Zahăr” deține un volum exagerat de mare de obligații pecuniare față de SRL „Marr Sugar Moldova”.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 16 iulie 2009 a fost admisă spre examinare cererea introductivă și în scopul prevenirii modificărilor stării bunurilor debitoriale în perioada de până la intentarea procesului de insolabilitate s-a dispus aplicarea măsurilor de asigurare în conformitate cu prevederile art. 35 al Legii insolabilității, în calitate de administrator fiind numit Andrei Ciauș.

Prin hotărârea Curții de Apel Economice din 17 noiembrie 2009 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SA „Glodeni Zahăr” și în calitate de administrator al procesului de insolabilitate a fost numit Vadim Uțică, fiind dispusă convocarea adunării de raportare și de validare a creanțelor pentru 22 decembrie 2009.

Prin încheierea Curții de Apel Economice din 09 iunie 2010 la cererea administratorului de insolabilitate Vadim Uțică, ultimul a fost demis din funcția de administrator al insolabilității, fiind numit în calitate de administrator al insolabilității la SA „Glodeni Zahăr”, Laura Țurcan, ÎI „Cușnir Laura”.

La ședința de judecată privind derularea procesului de insolabilitate a SA „Glodeni Zahăr” din 13 martie 2011 de către instanța de insolabilitate a Curții de

Apel Economice s-au validat creanțele creditorului SA „Moldovagaz” după cum urmează: creanțe garantate în sumă de 20700000,00 lei; creanțe de rangul V - 18508757,00 lei și creanțe de rangul VI - 66893,00 lei.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2013 a fost admisă succesiunea în drepturi, a fost înlocuită SA „Moldovagaz” cu succesorul său în drepturi SRL „Bălți-Gaz” și a fost rectificat tabelul creanțelor SA „Glodeni Zahăr”, fiind substituită SA „Moldovagaz” cu succesorul său în drepturi SRL „Bălți-Gaz” în calitate de creditor garantat - la suma de 20700000,00 lei, creditor de rangul V - 18508757,00 lei și creditor de rangul VI - la suma de 66893 lei.

În cadrul ședinței de judecată creditorul SRL „Bălți-Gaz” a înaintat un demers, prin care a solicitat transmiterea în posesie a bunurilor grevate cu garanții.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 17 septembrie 2013 a fost respins demersul nominalizat ca fiind neîntemeiat.

La 24 septembrie 2013, creditorul garantat SRL „Bălți-Gaz” a înaintat un demers, prin care a solicitat în mod repetat transmiterea în posesie a bunurilor grevate cu garanții și, anume, a zahărului în cantitate de 2500 tone în valoare de 18750000 lei și a borhotului din sfeclă de zahăr în cantitate de 1500 tone în valoare de 1950000 lei și dispunerea strămutării locului de păstrare a bunurilor din masa debitoare gajată în folosul SRL „Bălți-Gaz” și depozitarea acestora în mun. Bălți, str. Iv. Franco, 19 în calitate de măsură de asigurare.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 04 octombrie 2013 a fost respins demersul repetat al SRL „Bălți-Gaz” privind transmiterea în posesie a bunurilor grevate cu garanții ca fiind neîntemeiat.

La 15 octombrie 2013, în termenul prevăzut de lege, SRL „Bălți-Gaz” a declarat recurs împotriva încheierii primei instanțe, cerând admiterea acestuia, casarea încheierii contestate și emiterea unei noi încheieri cu privire la transmiterea în posesie a bunurilor din masa debitoare, ce aparțin SA „Glodeni-Zahăr”, gajate în folosul SRL „Bălți-Gaz” în baza contractului de gaj din 11 decembrie 2008 și contractului de cesiune de creanță din 06 august 2012, cu strămutarea locului de păstrare a bunurilor din masa debitoare gajate în folosul SRL „Bălți-Gaz” și depozitarea acestora în mun. Bălți, str. Iv. Franco, 19.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2013 a fost respins recursul declarat de către SRL „Bălți-Gaz” și menținută încheierea primei instanțe.

La 28 noiembrie 2013, SRL „Bălți-Gaz” a depus o cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de recurs și emiterea unei decizii noi cu privire la admiterea recursului, casarea încheierii primei instanțe și emiterea unei noi încheieri cu privire la admiterea demersului repetat privind transmiterea în posesie a bunurilor grevate cu garanții.

Revizuirea SRL „Bălți-Gaz”, în motivarea cererii de revizuire, a invocat drept temei al revizuirii prevederile art. 449 lit. b) CPC, menționând că instanța de recurs, la emiterea deciziei, nu a ținut cont de prevederile legale, cât și de faptul că revizuirea a indicat în cererea de recurs faptul că art. 131 din Legea insolvenței stabilește că bunul va trece în posesia creditorului garantat în temeiul încheieri judecătorești. Încheierea dată poate fi contestată cu recurs de persoanele interesate. În situația în care instanța, după intima sa convingere, a hotărât să nu transmită în posesie bunurile garantate creditorului garant, atunci

urmează să aplice analogic dreptul de recurs asupra unei astfel de încheiere, deoarece legea nu stabilește expres faptul că încheierea de respingere nu se atacă cu recurs. Odată ce încheierea de transmiterea în posesie se atacă cu recurs, evident că cea de refuz, de asemenea, poate fi atacată cu recurs.

Susține că analogic se procedează și cu încheierile de asigurare și neasigurare a acțiunii în procesul civil. Conform recomandării Curții Supreme de Justiție nr. 35 cu privire la asigurarea acțiunii, încheierile de asigurare și neasigurare a acțiunii se contestă cu recurs. Însă, legea procesual civilă nu prevede expres că încheierile de neasigurare a acțiunii se contestă cu recurs. Situația este similară și la speța dată.

Afirmă că instanța de recurs nu a uniformizat practica judecătorească, atribuție care îi revine unei instanțe supreme în stat. Or, prin prisma jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, instanței supreme în stat îi revine rolul de a uniformiza practica judecătorească, dar nu de a o distorsiona, circumstanță care contravine art. 6 § 1 din Convenție. În cauza Beian vs România, Curtea a constatat încălcarea dreptului la un proces echitabil în situația când instanța supremă a distorsionat practica judiciară.

Invocă că în mai multe cazuri de insolvabilitate (decizia Curții Supreme de Justiție din 15 mai 2013 în dosarul SA „Vinuri Ialoveni” în proces de insolvabilitate), instanța, deși, chiar era indicat expres în lege despre imposibilitatea atacării cu recurs, a deschis părților calea de atac – recursul pentru a nu încălca grav drepturile creditorilor. La caz, însă, instanța de recurs a încălcat direct dreptul creditorului SRL „Bălți-Gaz” de a-și valorifica bunurile gajate și de a-și satisface creanțele din contul acestora.

În conformitate cu art. 452 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, instanța examinează cererea de revizuire în ședință publică în conformitate cu normele de examinare a cererii de chemare în judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică examinarea cererii de revizuire.

Articolul 452 alin. (3) Codul de procedură civilă, care prevede comunicarea participanților la proces a locului, datei și orei ședinței de judecată, nu a fost modificat.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Conform art. 6 alin. (7) din Legea nr. 780-XV din 27 decembrie 2001 privind actele legislative, în cazul în care între două acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Coroborând prevederile art. 452 alin. (1) Codul de procedură civilă cu art. 444 CPC, care este modificat printr-o Lege ulterioară ce promovează soluții diferite privitor la citarea și participarea părților în instanța de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție examinează cererea de revizuire în lipsa participanților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a aplica direct jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului și de a admite

cererea de revizuire, cu casarea deciziei instanței de recurs și dispunerea rejudecării recursului din următoarele considerente.

Revizuirea este o cale de atac de retractare, prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres prevăzute la art. 449 CPC.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției.

Totodată, se reține că o hotărâre judecătorească în care se constată o încălcare a drepturilor fundamentale ale persoanei, garantate de Constituție și de Convenție, obligă instanța supremă să înlăture acea încălcare și să repare consecințele astfel încât să restabilească atât cât e posibil situația existentă înaintea încălcării.

În speța dată, deși, nu sunt prezente temeiurile enumerate la art. 449 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că se impune necesitatea admiterii cererii de revizuire, pentru a înlătura greșelile admise la soluționarea cauzei, pentru care statul ar putea fi condamnat.

În susținerea acestei concluzii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție invocă cauza Nichitin contra Rusiei, în care Curtea menționează că redeschiderea procesului este posibilă atunci când se atestă încălcări grave și esențiale de aplicare a legii în procesul examinării cauzei, ce au condus la soluționarea incorectă a pricinii, precum și cauza Pchenitchny contra Rusiei, în care Curtea reiterează că o derogare de la principiul securității raporturilor juridice poate fi justificată doar atunci când erorile au devenit vizibile la finalul procedurii judiciare și aceste erori nu au putut fi îndreptate prin exercitarea căilor ordinare de atac și doar în cazul unor „defecte fundamentale”, etc.

Conform art. 131 alin. (9) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2013, dacă, în termen de 3 luni de la inițierea procedurii de vânzare, bunul grevat cu garanție nu s-a putut înstrăina, creditorul garantat este în drept să preavizeze transmiterea bunului în posesia sa pentru valorificare. Administratorul insolvenței/lichidatorul transmite efectiv bunul grevat cu garanție în posesia creditorului garantat sau consimte în scris în formă autentică să îl pună la dispoziția acestuia în momentul convenit în preaviz. În caz de refuz al administratorului insolvenței/lichidatorului, bunul trece în posesia creditorului garantat după expirarea termenului din preaviz în temeiul unei încheieri judecătorești, care poate fi contestată cu recurs de persoanele vizate în ea.

Reieșind din prevederile legale enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că odată ce încheierea cu privire la transmiterea în posesia creditorului a bunului grevat cu garanții se atacă cu recurs, poate fi atacată cu recurs și încheierea cu privire la respingerea demersului cu privire la transmiterea în posesia creditorului a bunurilor grevate cu garanții.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia

de a admite cererea de revizuire, de a casa decizia instanței de recurs și de a dispune rejudecarea recursului.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se admite cererea de revizuire depusă de către Societatea cu răspundere limitată „Bălți-Gaz”.

Se casează decizia Curții Supreme de Justiție din 27 noiembrie 2013 în pricina civilă la cererea introductivă a Societății cu răspundere limitată „Marr Sugar Moldova” cu privire la intentarea procesului de insolabilitate față de Societatea pe acțiuni „Glodeni Zahăr” și se dispune rejudecarea recursului pentru 19 decembrie 2013, ora 10.00, de același complet de judecată.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă

Nicolae Clima

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan

Ion Corolevschi